

Rowerem do monumentalnego kasztanowca

2013.06.03

Wiosną, w poszukiwaniu sił witalnych zwracamy uwagę na piękno otaczającej nas przyrody i dostrzegamy jej szczególne okazy. Jak wynika z rejestrów prowadzonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Powiat Janowski jest nad miarę bogaty w obiekty przyrodnicze objęte różnymi formami ochrony. Do tych obiektów zaliczają się u nas: Rezerваты (4), Parki Krajobrazowe (1), Obszary Chronionego Krajobrazu (1), Pomniki Przyrody (113), Stanowiska Dokumentacyjne (2) i Użytki Ekologiczne (10). Ponadto Rejestr obejmuje Parki Narodowe i Zespoły Przyrodniczo – Krajobrazowe występujące w innych Powiatach woj. Lubelskiego.

Najwięcej wpisów do Rejestru dokonano w latach 80 – tych i 90 – tych XX w. Teraz są raczej wykreślenia, jak w 2012 r. po letniej burzy, gdy żywioł dokonał zniszczeń w Parku Miejskim. Wiemy też, że nasz Powiat jest siedliskiem całej gamy roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej. Nie zawsze jesteśmy w stanie zidentyfikować poszczególne okazy a i RDOŚ nie wszystkie wyjątkowe okazy ujął do swoich rejestrów. Przykładem takiego obiektu jest monumentalny kasztanowiec rosnący na północnym zboczu doliny Białki, powyżej Wąwozu Wąsowiec II, już na terenie Gminy Godziszów.

Tam właśnie, na wzgórza Roztocza Zachodniego, na pogranicze Białej II – Kapkazu i Kawęczyna leżącego już w Gminie Godziszów, polecam dzisiaj krótką (ok. 1,5 godz. – ok. 10 km) wycieczkę rowerową.

Wycieczka przebiega najpierw ulicą Białą wznoszącą się wydatnie ponad poziom Rynku, doliną bliskiej rzeki Białki i szosą do Białej I a później przy Placu Koronacyjnym na terenie dawnego Kościoła Parafialnego w Białej i szosą – ulicą przez najstarszą część Białej II. Nasza droga malowniczo wije się pośród wzgórz lessowo - wapiennych, co pozwala na obserwację różnorodnego krajobrazu.

Tu warto wspomnieć, że nasze szacowne miasto Janów zostało założone w 1640 r. właśnie na gruntach wsi Biała i nazwę Biała nosiło pierwotnie. Natomiast „w kronice halicko – wołyńskiej pod rokiem 1245 odnotowane zostały walki toczone wówczas na ziemi polskiej przez ruskich książąt Romanowiczów: Daniela - pod Lublinem, oraz jego brata Wasyla <<po Izwoli i po Ładzie około Bjetoje>>”.

Już w Białej II, za Stacją Kapliczką Drogi Krzyżowej a przed Szkołą skręcamy w prawo. Od razu rozpoczynamy intensywny podjazd, wspomagając się zmianą przerzutek rowerowych lub rozluźniającym marszem. Oba sposoby są dobre a ten drugi daje możliwość obserwacji terenu i szansę rozmowy z życzliwymi mieszkańcami. Właśnie napotkane kobiety zajęte są uprzątnięciem szosy na zapowiadane na drugi dzień Zielonych Świątek poświęcenie tutejszych pól. Znają obiekt naszych zainteresowań i potwierdzają, że wybraliśmy właściwą drogę. A droga z asfaltowej staje się polną o kamienistym, wapiennym podłożu. Pnie się zakolami w górę, by później wypłaszczyć się rozległe. Tam daje wędrowcom oddech i możliwość podziwiania dalekich perspektyw, ograniczonych tylko dalszą wyniosłością od strony południowej. Z uwagi na dobrą przejrzystość powietrza widzimy doskonale cały obszar po drugiej stronie Białki z odległą Górą Sadowską, Andrzejowem, Podlaskami, Osiedlem Zaolszynie i dalekimi Lasami Janowskimi. Centrum Janowa jest zasłonięte przez południkowe wzgórze na którym jest położone Osiedle Kwiatowe, obiekty Szkoły Podstawowej i Pływalni Otylia. My jednak uwagę koncentrujemy na celu wyprawy, kasztanowcu – który właśnie wyłonił się w odległej perspektywie i od tej pory wiódł nas do siebie swą systematycznie powiększającą się sylwetką. Zajęci naszym bohaterem nie zwracamy uwagi na fakt, że przekroczyliśmy już granicę gmin i oto znaleźliśmy się u naszych gościnnych sąsiadów – Kawęczynian w Gminie Godziszów. My sami w tej wiosennej, wietrznej i słonecznej scenerii podziwiamy urodę kwitnącego właśnie kasztanowca, starając się zapamiętać jego wszystkie walory. A jego monumentalizm i dzisiejsze kwiatowe korso czynią wrażenie tak na widującym go od lat jak i na osobie która ujrzała go po raz pierwszy. Szczególnego znaczenia temu miejscu nadaje usadowiony przed kasztanowcem wiekowy krzyż z Ukrzyżowanym, zwróconym do ludzi krzątających

się w swym codziennym trudzie w wioskach i osadach położonych w dolinie pięknej Białki.

Droga przy której rośnie kasztanowiec trawersem malowniczo wiedzie dalej na wschód wśród leżących na zboczu pól. Później, za kapliczką domkową zaprowadzi wędrowca w dół - do Białki i do Wólki Ratajskiej.

Natomiast my, po serii foto, ponaglani silnym wiatrem i ciemnymi chmurami śpiesznie wracamy tą samą drogą do cichego Janowa i tam kończymy naszą wycieczkę.

Ale, przy bardziej sprzyjającej pogodzie warto wybrać niewiele dalszą drogę na klasycznej trasie okrężnej, przez bliski Kawęczyn. Wtedy należy skierować się opisaną polną drogą i zaraz skręcić w lewo - w kierunku zabudowań. Tam trzeba skręcić w prawo a później w lewo i pojechać w dół ostrym zjazdem po asfalcie do mostu na Białce. Już za mostem należy skręcić w lewo i szosą przez Kawęczyn oraz Białą dojechać do Janowa.

Warto wspomnieć, że nasz kasztanowiec przy swym usytuowaniu, wielkości i charakterystycznym, kopulastym kształcie korony jest widoczny z wielu miejsc wyżyny po północnej stronie Białki, w tym także z terenu Osiedla Zaolszynie. Większa część jego kopulastej korona jest też dobrze widoczna z Kamiennej Góry, znanej wyniosłości w tej okolicy.

Nasz bohater wart jest więc uznania, szczególnej dbałości i okazjnych odwiedzin na krótkiej wycieczce rowerowej, zwłaszcza w okresie majowego kwitnienia.

Miejmy nadzieję, że w odpowiednich procedurach to uznanie zostanie wyrażone wpisem do wspomnianego rejestru RDOŚ w Lublinie.

Antoni Sydor

Instruktor Turystyki Kwalifikowanej – Rowerowej

Janów Lubelski, 18.05.2013 r.

Foto: Joanna Sydor i Antoni Sydor

[s4033460.jpg](#) [1]

Zdjęcia Galerii

[s4033405.jpg](#) [2]

[s4033410.jpg](#) [3]

[s4033411.jpg](#) [4]

[s4033450.jpg](#) [5]

[s4033453.jpg](#) [6]

[s4033460.jpg](#) [7]

[s4033465.jpg](#) [8]

[s4033469.jpg](#) [9]

[s4033470.jpg](#) [10]

[s4033473.jpg](#) [11]

[s4033477.jpg](#) [12]

[s4033478.jpg](#) [13]

Fotogaleria

[2]

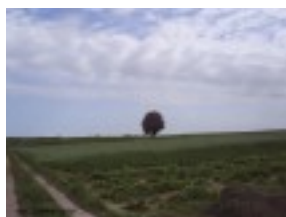
[3]

[4]

[5]

[6]

[7]

[8]

[9]

[10]

[11]

[12]

[13]

Linki:

- [1] <https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/news/images/s4033460.jpg>
- [2] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033405.jpg
- [3] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033410.jpg
- [4] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033411.jpg
- [5] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033450.jpg
- [6] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033453.jpg
- [7] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033460.jpg
- [8] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033465.jpg
- [9] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033469.jpg
- [10] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033470.jpg
- [11] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033473.jpg
- [12] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033477.jpg
- [13] https://archiwum.janowlubelski.pl/sites/default/files/gallery/gallery_images/s4033478.jpg

